

support

**Zeszyt ćwiczeń
SQL w PostgreSQL
(poziom podstawowy)**

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Ćwiczenie 1. Instalacja PostgreSQL i PostGIS w środowisku Windows	3
Pobranie instalatora	3
Instalacja	3
Zasilenie bazy danymi do ćwiczeń	10
Ćwiczenie 2. Narzędzia do pracy z bazami danych w QGIS	12
Konfiguracja połączenia	12
Ćwiczenia do samodzielnego wykonania	14
Narzędzie DB Manager	15
Zasilenie bazy danych z użyciem QGIS	17
Ćwiczenia do samodzielnego wykonania	18
Ćwiczenie 3. Praca z klientem bazy danych - pgAdmin, psql	19
Praca z pgAdmin	19
Aby wykonać zapytanie SQL w pgAdmin, należy kliknąć ikonę . Zapytanie wpisuje się w pole tekstowe Query Editor i zatwierdza przyciskiem .	23
Praca z psql	24
Ćwiczenie 4. Typy danych, konwersja typów	25
Ćwiczenie 5. Wybieranie danych, instrukcja SELECT i filtrowanie wyników	27
Ćwiczenie 6. Funkcje skalarne i agregujące, sortowanie i limitowanie	27
Ćwiczenie 7. Grupowanie, operacje na zbiorach, złączenia	28
Ćwiczenie 8. Podzapytania i operatory ALL, ANY, IN, DISTINCT	29
Ćwiczenie 9. Modyfikacja, usuwanie i wstawianie danych do tabel i widoków.	30
Edycja danych w pgAdmin	30
Ćwiczenie 10. Tworzenie nowych tabel.	31
Tworzenie tabeli w pgAdmin	31
Tworzenie tabeli w QGIS	33
Ćwiczenie 11. Ocena poprawności geometrii, metody naprawy niepoprawnych obiektów.	34
Ćwiczenie 12. Układy współrzędnych w bazie danych.	35

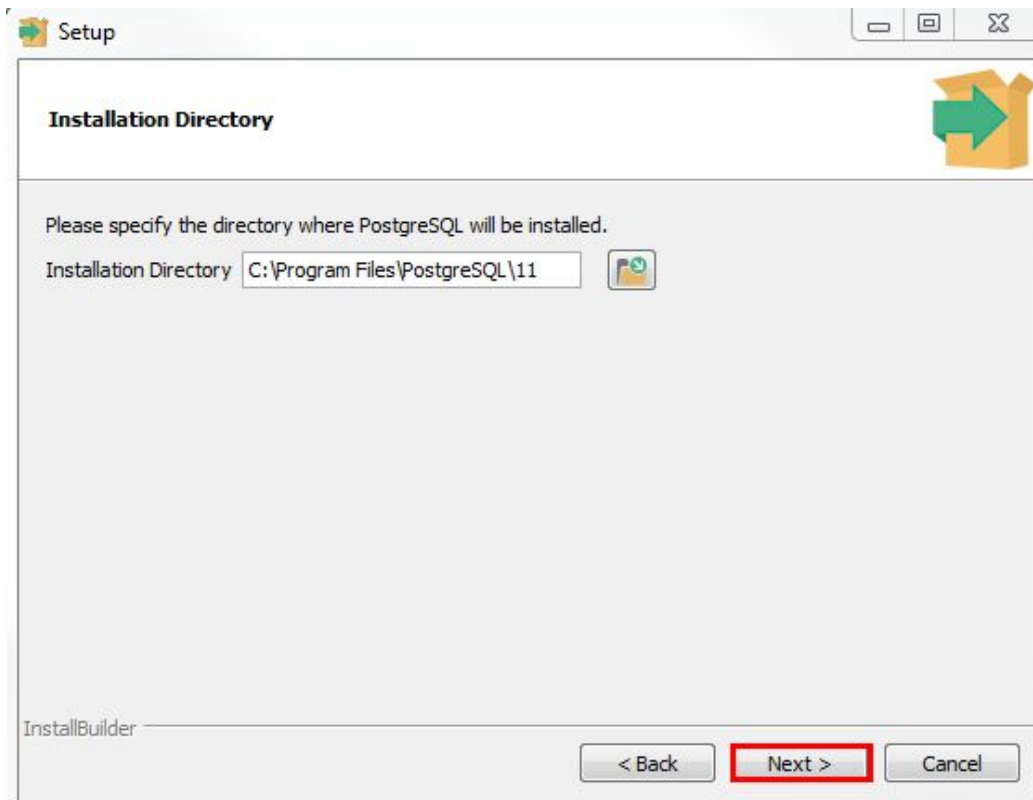
Ćwiczenie 1. Instalacja PostgreSQL i PostGIS w środowisku Windows

Pobranie instalatora

Zalecanym sposobem instalacji systemu PostgreSQL w środowisku Windows jest zastosowanie instalatora firmy EnterpriseDB. Należy przejść na stronę <https://www.enterprisedb.com/downloads/postgres-postgresql-downloads> i wybrać odpowiednią wersję. Szkolenie zostało przygotowane dla wersji PostgreSQL 11. Instalacja jest możliwa wyłącznie na 64-bitowych systemach operacyjnych.

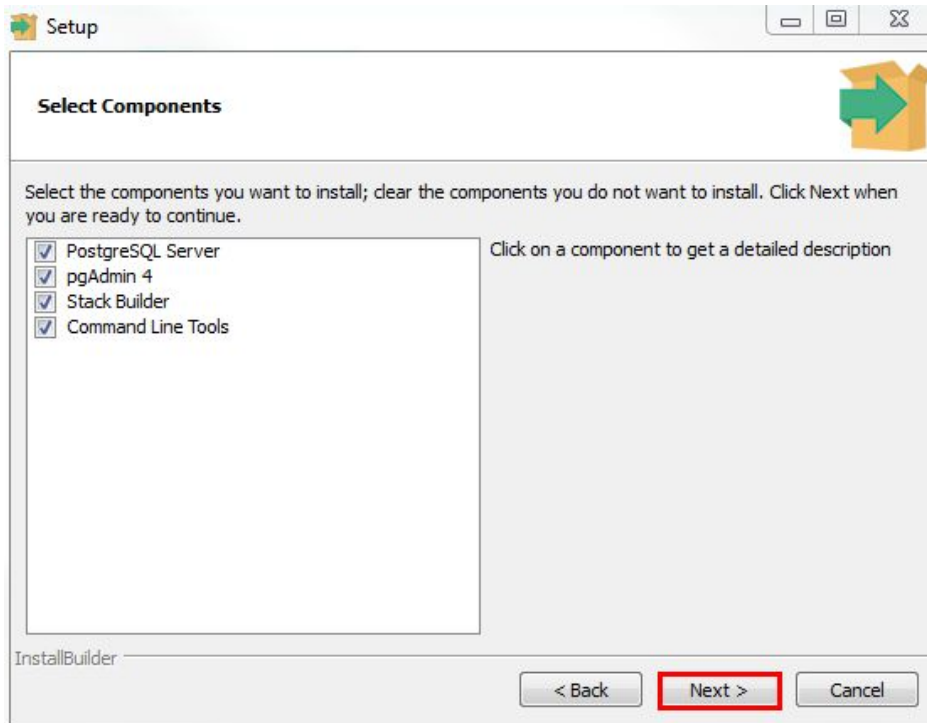
Instalacja

Proces instalacji przebiega podobnie, jak instalacja innego oprogramowania w systemie Windows. Należy pamiętać, że w jednym systemie może być zainstalowanych kilka wersji PostgreSQL. Podczas instalacji należy odpowiedzieć na pytanie odnośnie lokalizacji katalogu z systemem:

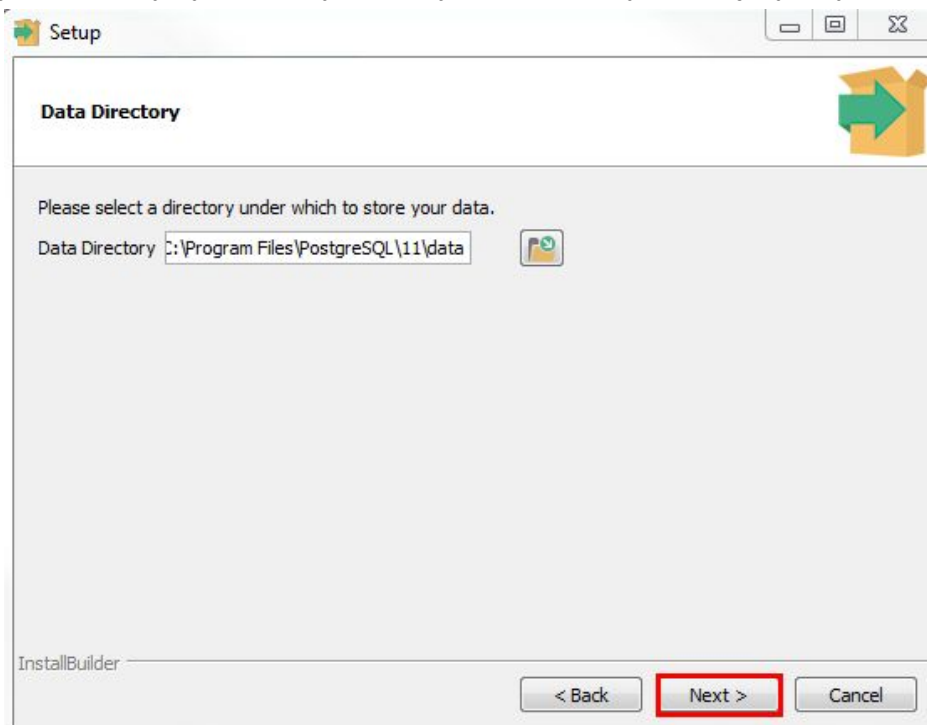

- można pozostawić domyślne.

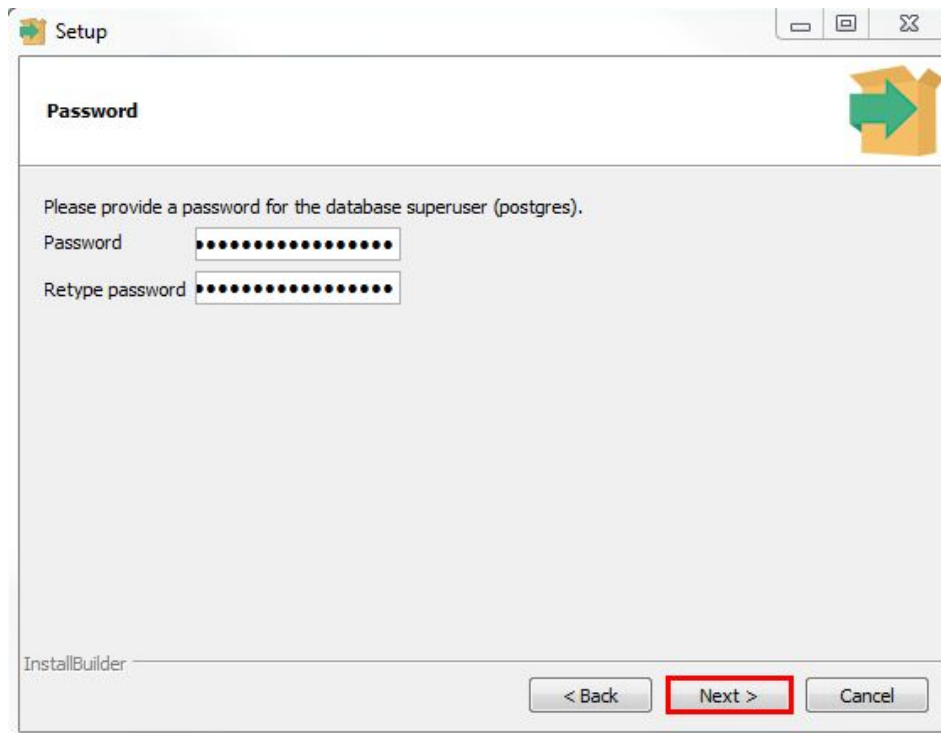
W wyborze komponentów należy wybrać wszystkie:

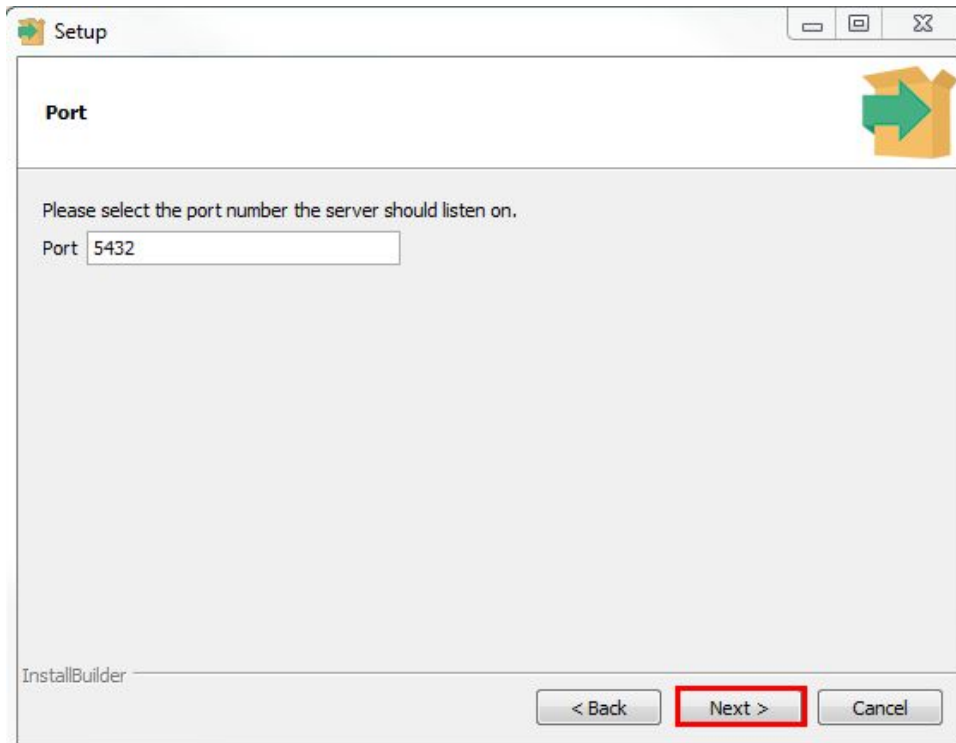
Katalog z danymi można pozostawić domyślny, jeśli komputer jest wyposażony w więcej niż jeden twardy dysk, należy w miarę możliwości wybrać najszybszy.

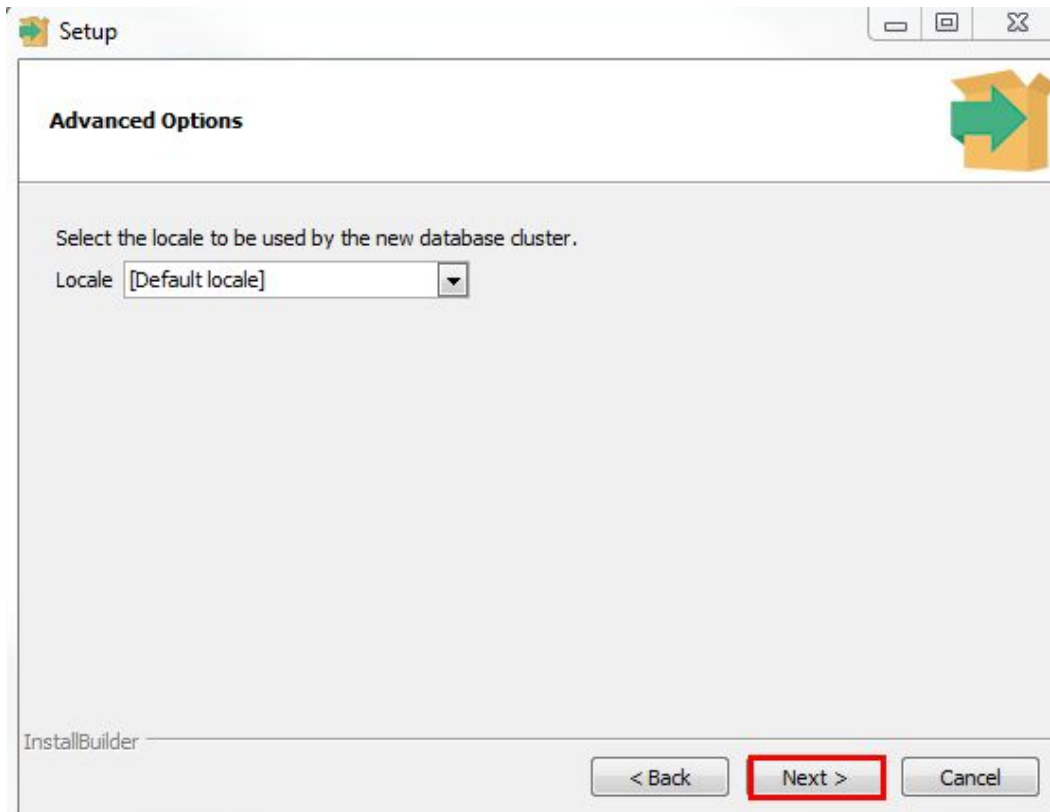
Ważnym elementem instalacji jest nadanie hasła superużytkownika. Hasło to należy chronić przed zagubieniem, gdyż nie istnieje prosta metoda na jego odzyskanie.

Numer portu można pozostawić domyślny: 5432. W przypadku instalacji kolejnych wersji PostgreSQL, instalator zaproponuje najbliższy wolny numer (np. 5433)

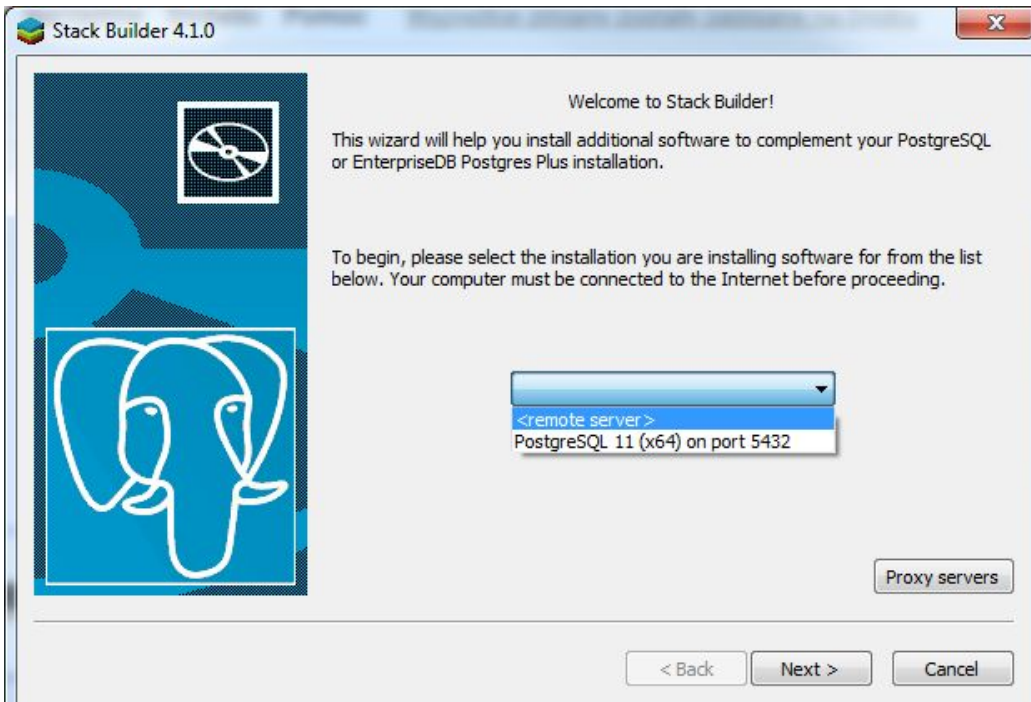
Wersję językową należy zmienić na polską: pl_PL.UTF8.

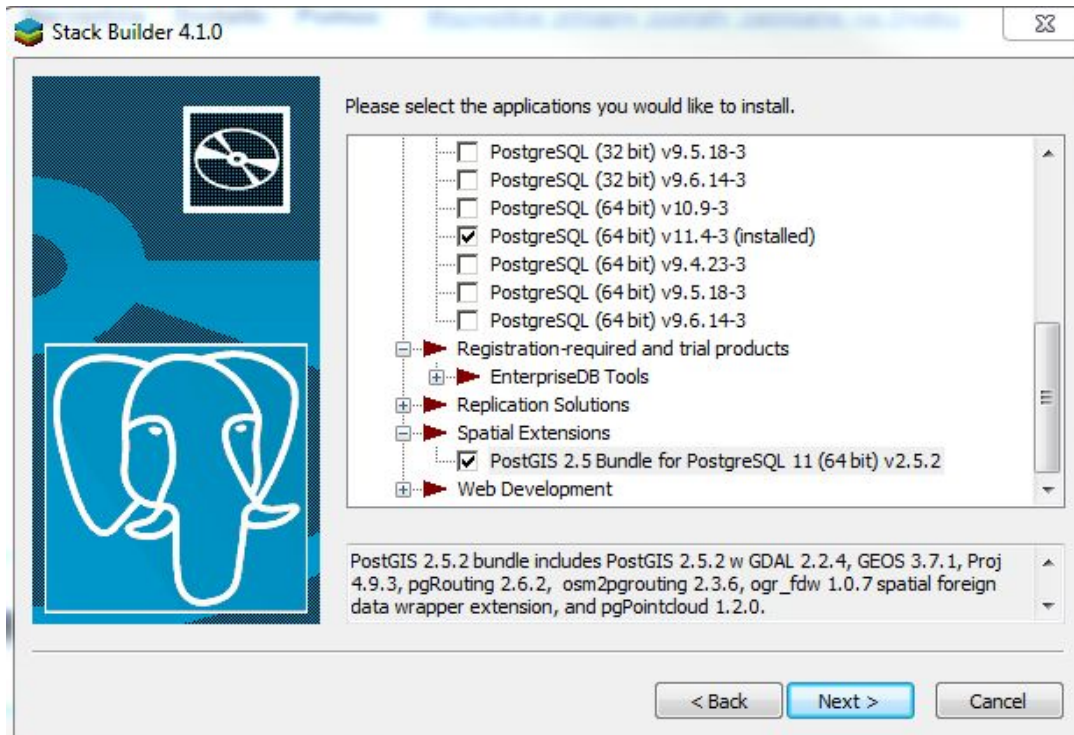
Następnie instalator wyświetli podsumowanie i przejdzie do właściwej instalacji systemu. Po zakończeniu instalacji silnika PostgreSQL należy uruchomić instalator rozszerzeń - StackBuilder. Wystarczy zgodzić się na uruchomienie pozostawiając zaznaczone pole wyboru "Launch StackBuilder at exit?".

W instalatorze rozszerzeń należy wybrać właśnie zainstalowaną wersję PostgreSQL.

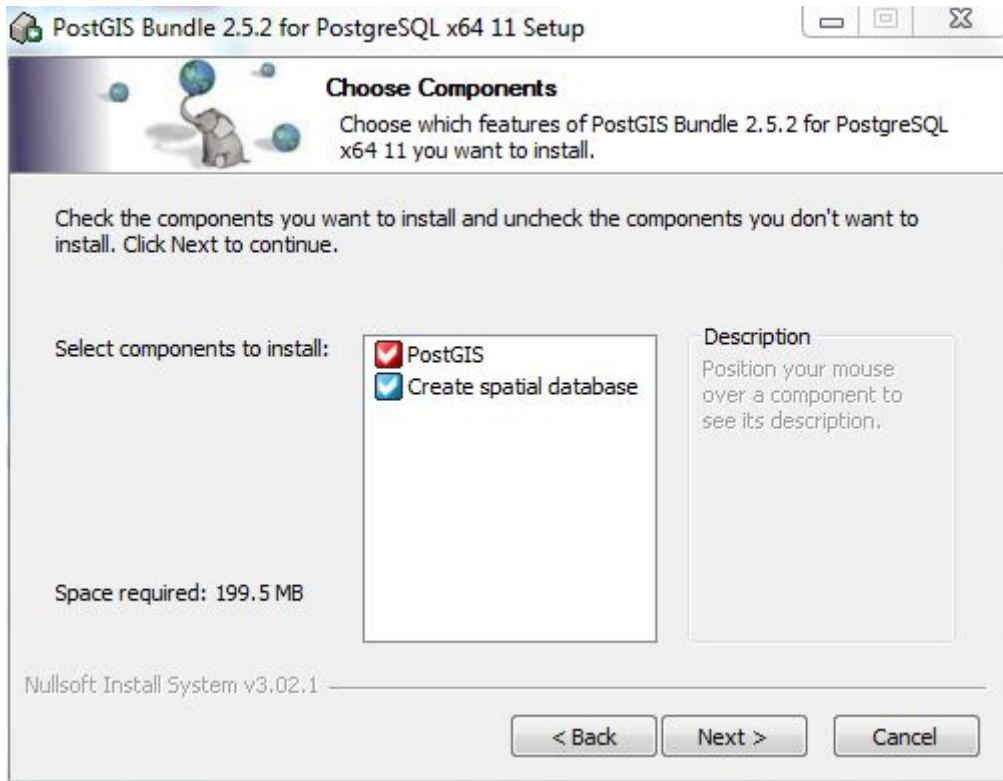

W sekcji Spatial Extensions należy wybrać PostGIS.

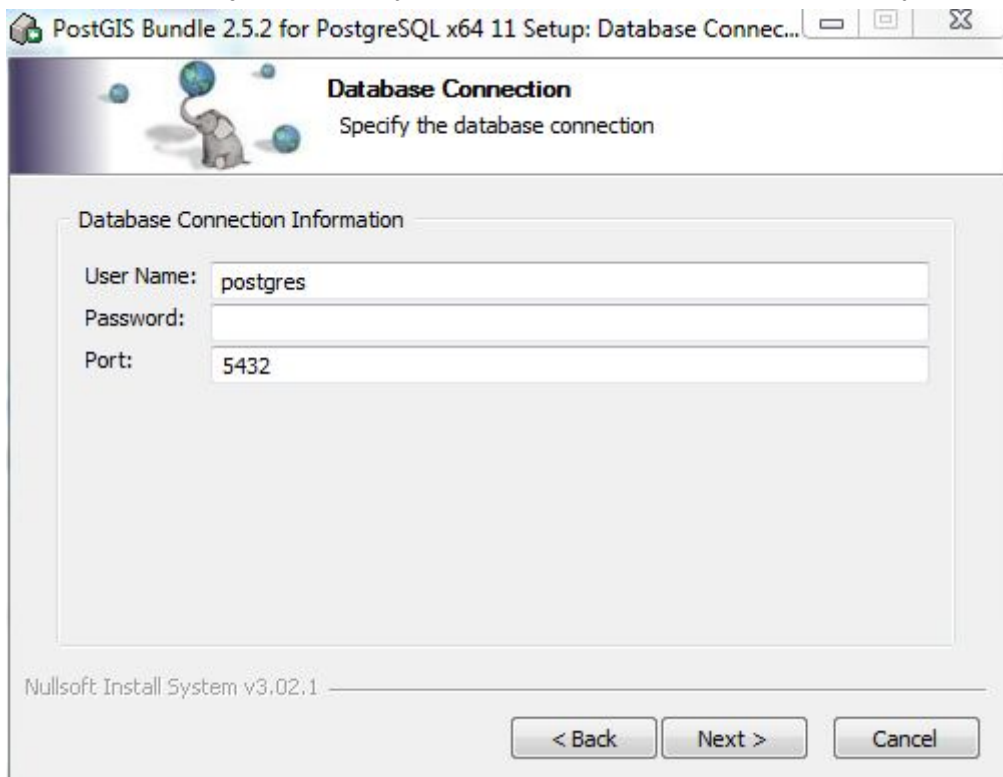

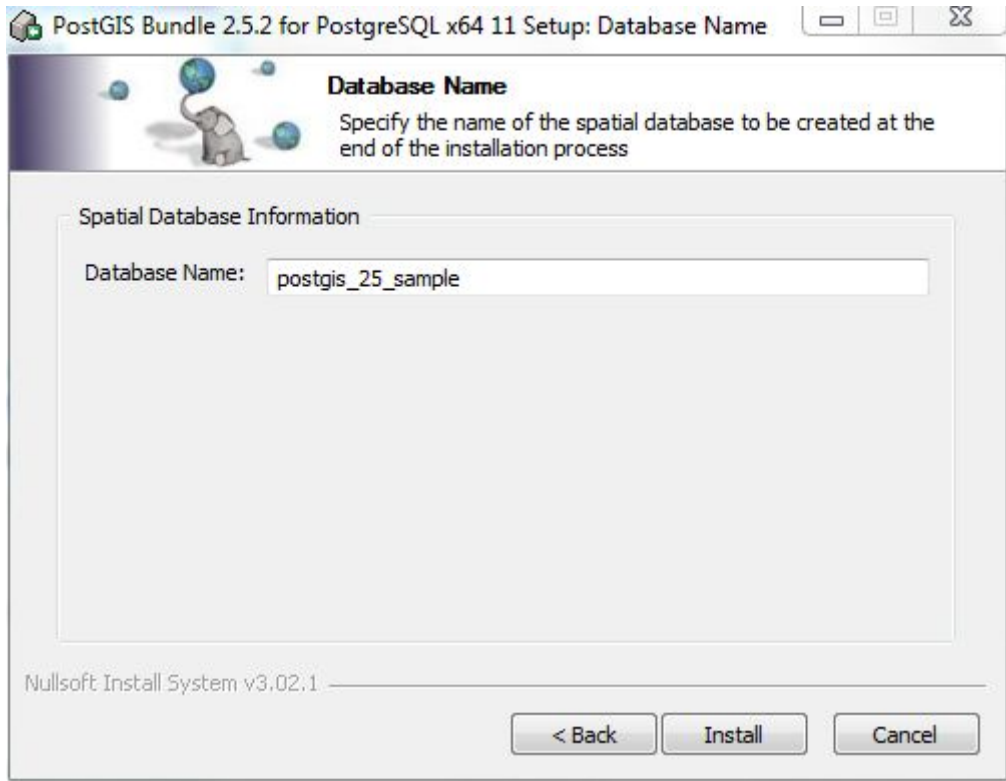
Instalator PostGIS daje możliwość utworzenia nowej, pustej bazy danych - skorzystajmy z tej możliwości.

W trakcie instalacji PostGIS będzie konieczne podanie hasła superużytkownika.

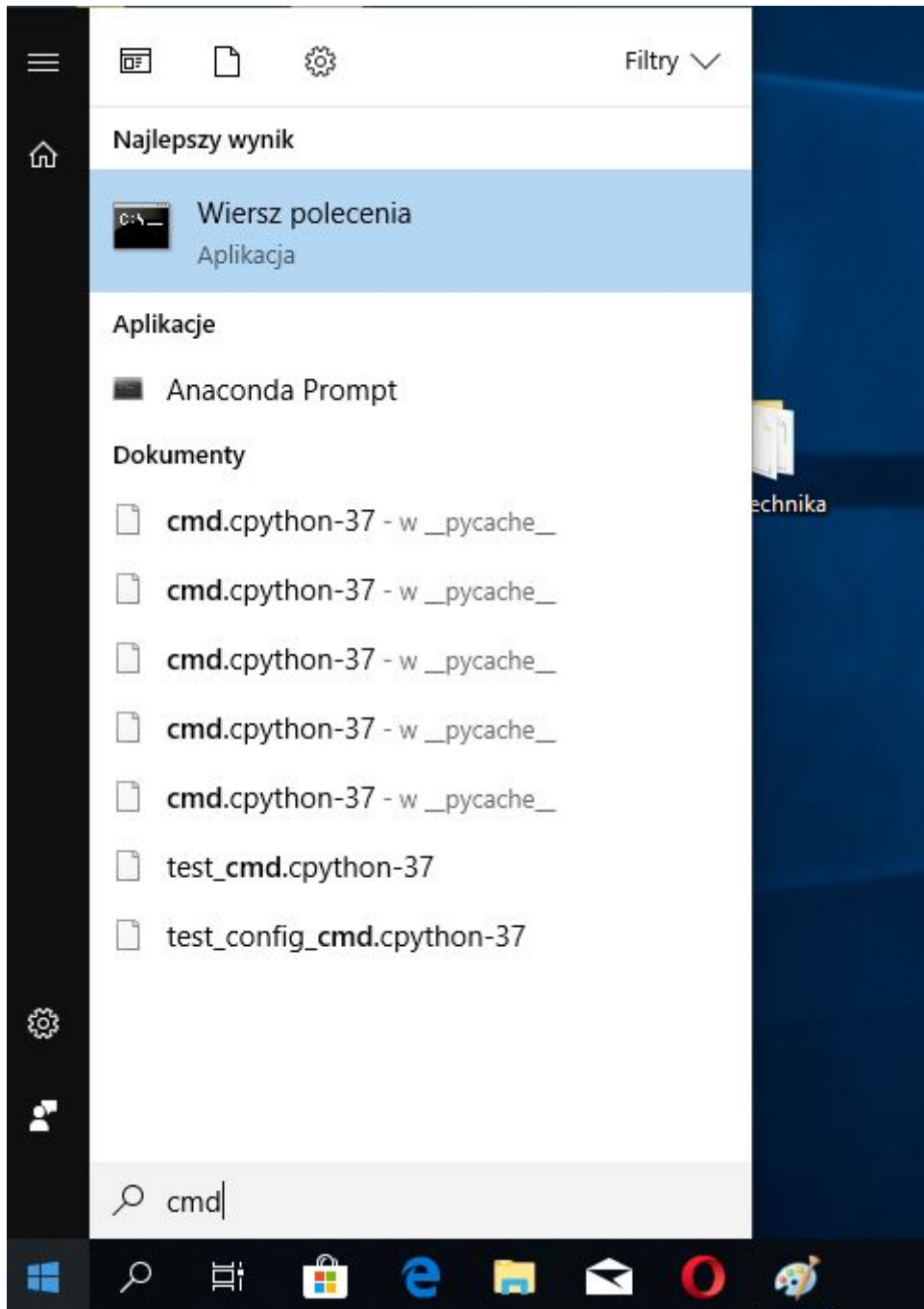
Dla bazy danych należy w miejsce "postgis_25_sample" wpisać nazwę "szkolenie".

Na następne 3 pytania o zmienne środowiskowe należy odpowiedzieć twierdząco.

Po zakończeniu instalacji, system będzie gotowy do pracy i zasilenia danymi.

Zasilenie bazy danymi do ćwiczeń

W celu zasilenia bazy danymi, należy wgrać zrzut bazy danych. Aby to wykonać, należy otworzyć Wiersz polecenia wpisując w menu Start słowo "cmd":

po czym należy wpisać komendę:

```
"C:\Program Files\PostgreSQL\11\bin\psql" -d szkolenie -U postgres -h localhost -f
```

i metodą "przeciągnij i upuść" przeciągnąć plik "dane.sql" do okna wiersza poleceń. Komendę należy zatwierdzić klawiszem Enter. PostgreSQL zapyta o hasło superużytkownika, należy je wpisać. W trakcie wpisywania nie będą widoczne żadne znaki (także "gwiazdki") - jest to normalne.

PostgreSQL importuje zestaw danych ćwiczeniowych. Po tej operacji, system bazodanowy będzie skonfigurowany i gotowy do wykonania dalszych ćwiczeń.

Skrypt SQL z danymi utworzy konto użytkownika "kursant" z hasłem "postgis", z którego to konta należy korzystać w kolejnych ćwiczeniach, chyba, że będzie wyraźnie zaznaczone inaczej.

Ćwiczenie 2. Narzędzia do pracy z bazami danych w QGIS

Konfiguracja połączenia

QGIS począwszy od pierwszej wersji programu jest przystosowany do pracy z bazą danych PostGIS. Aby podłączyć QGIS do bazy, należy wykonać następujące kroki:

1. Wybrać z menu Warstwa -> Dodaj warstwę -> Dodaj warstwę PostGIS
2. Kliknąć "Nowe"
3. Uzupełnić formularz:
  - a. w polu "Nazwa" wpisać dowolną nazwę identyfikującą bazę na potrzeby wewnętrzne QGIS, np. "szkolenie"
  - b. pole "Usługa" pozostawić puste
  - c. w polu "Host" wpisać "localhost"
  - d. w polu "Port" pozostawić 5432
  - e. w polu "Baza danych" wpisać "szkolenie"
  - f. przejść na zakładkę "Bez zabezpieczeń"
  - g. w polu "Nazwa użytkownika" wpisać "kursant"
  - h. w polu "Hasło" wpisać "postgis"
  - i. zaznaczyć pola wyboru "Zapisz" przy danych logowania
  - j. zaznaczyć pola wyboru "Użyj szacunkowych metadanych tabeli" oraz "Zezwól na zapisywanie i wczytywanie z bazy projektów QGIS".
4. Kliknąć "Test połączenia", w razie braku błędu - "OK".
5. Kliknąć "Połącz".

Utwórz nowe połączenie z PostGIS

Informacja o połączeniu

Nazwa

Usługa

Host

Port

Baza danych

Tryb SSL

Uwierzytelnianie

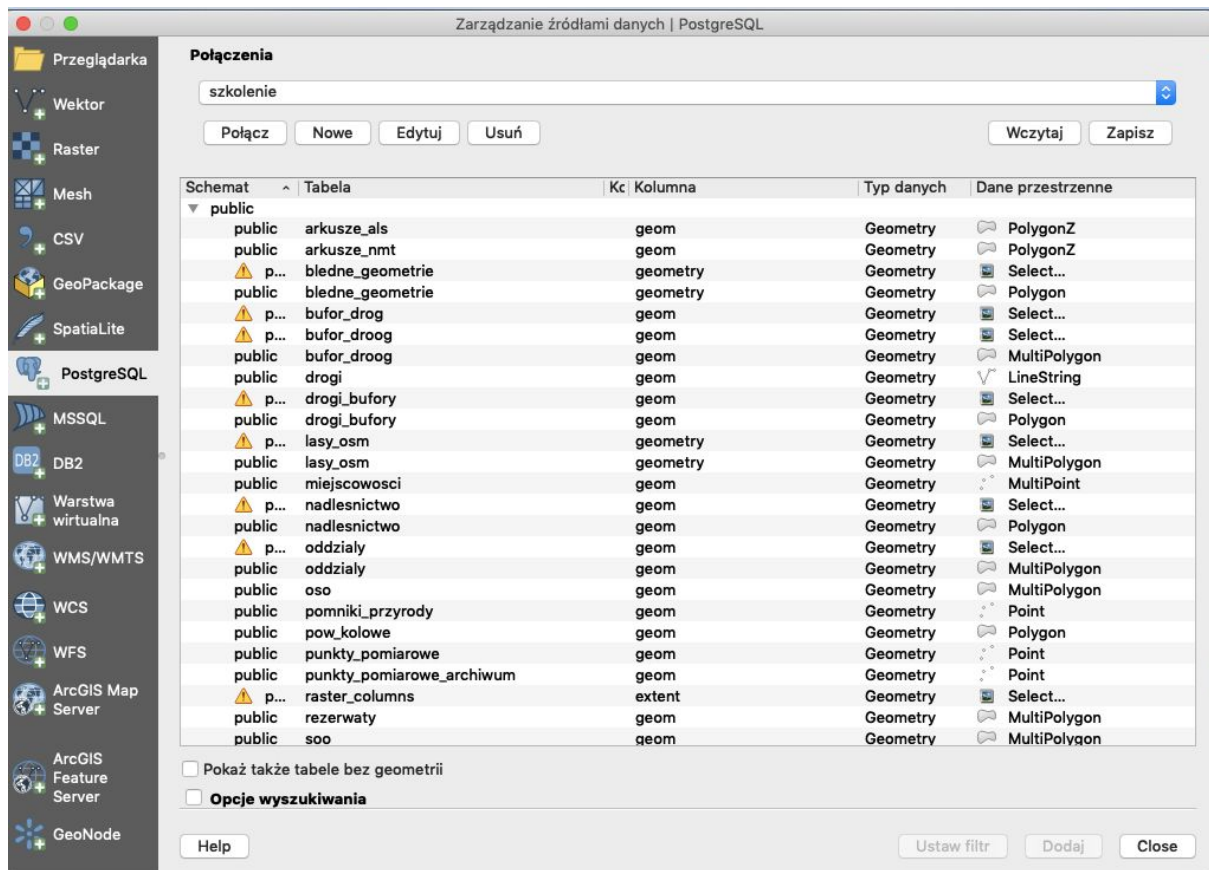
Nazwa użytkownika   Zapisz

Hasło   Zapisz

Ostrzeżenie: dane zachowane jako niezabezpieczony tekst w plik projektu.

- Wyświetlaj tylko zarejestrowane warstwy
- Nie sprawdzaj typu dla kolumn GEOMETRY
- Sprawdź tylko schemat "public"
- Pokaż także tabele bez geometrii
- Użyj szacunkowych metadanych tabeli
- Zezwól na zapisywanie i wczytywanie z bazy projektów QGIS

Pokaże się lista dostępnych tabel:

Należy dodać do widoku mapy QGIS warstwę "wydzielenia".

Ćwiczenia do samodzielnego wykonania

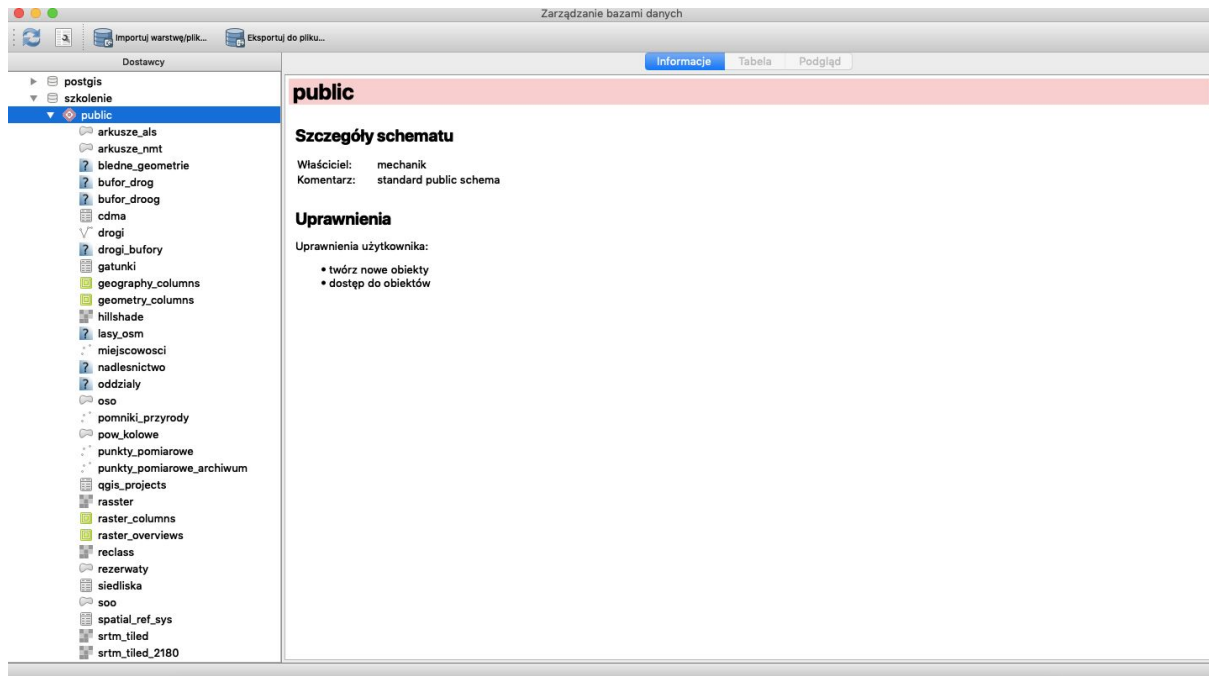
2a. Czy w dostarczonej bazie danych znajduje się tabela "rezerwaty"? Jeśli tak, jaki jest jej typ geometrii, układ współrzędnych oraz liczba obiektów?

2b. Jakie pozycje na liście pojawią się dodatkowo, jeśli zaznaczy się opcję "Pokaż także tabele bez geometrii"?

Narzędzie DB Manager

Więcej funkcji do pracy z bazą danych jest dostępnych w narzędziu DB Manager. Jest ono dostępne w menu **Bazy danych - Zarządzanie bazami danych**.

Po lewej stronie okna z listy dostępnych silników bazodanowych należy wybrać PostGIS, z listy baz szkolenie, a z listy schematów - public.

Następnie, po kliknięciu w nazwę tabeli, można dokonać przeglądu metadanych (zakładka **Informacje**), danych w formie tabeli (zakładka **Tabela**) oraz w formie mapy (zakładka **Podgląd**).

Przy pomocy ikony uruchamia się okno SQL. Przy jego pomocy można zwizualizować wynik zapytania SQL w oknie mapy QGIS.

Przykład działania:

1. W polu tekstowym w górnej części narzędzia należy wpisać zapytanie:

```
SELECT * FROM wydzielienia WHERE species_cd = 'DB';
```

2. Kliknąć **Uruchom**
3. Zaznaczyć **Wczytaj jako nową warstwę**.

4. W polu "Nazwa warstwy" wpisać "Drzewostany dębowe".
5. Kliknąć **Wczytaj**.

tuj do pliku...

Informacje Tabela Podgląd x Zapytanie (szkol...)

Zapisane zapytanie Nazwa Zapisz Usuń Wczytaj plik Zapisz jako plik

```
1 SELECT * FROM wydzielienia WHERE species_cd = 'DB';
```

Uruchom 1353 wierszy, 0.106 sekund Utwórz widok Wyczyść Historia zapytań

	id	geom	a_i_num	adr_for	area_type	site_type	silvicult	forest_fun	stand_stru	rotat_age	
1	6	010600002...	223001181	02-23-1-03...	D-STAN	LWYŻŚW	O	OCHR	DRZEW	130	1.69
2	9	010600002...	223000778	02-23-1-02...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	1.95
3	12	010600002...	223015193	02-23-1-03...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	5.81
4	13	010600002...	223020176	02-23-2-10...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	8.76
5	18	010600002...	223015293	02-23-1-07...	D-STAN	LGŚW	O	OCHR	DRZEW	130	12.0

Wczytaj jako nową warstwę

Kolumna(y) z unikalnymi wartościami   Kolumna geometrii Wczytaj pola

Nazwa warstwy (przedrostek) Ustaw filtr

Unikaj wyboru poprzez ID obiektu Wczytaj

Anuluj

Wynik powinien wyglądać następująco:

tuj do pliku...

Informacje Tabela Podgląd **Zapytanie (szkol...**

Zapisane zapytanie Nazwa Zapisz Usuń Wczytaj plik Zapisz jako plik

```
1 SELECT * FROM wydzielienia WHERE species_cd = 'DB';
```

Uruchom 1353 wierszy, 0.106 sekund Utwórz widok Wyczyść Historia zapytań

	id	geom	a_i_num	adr_for	area_type	site_type	silvicult	forest_fun	stand_stru	rotat_age	
1	6	010600002...	223001181	02-23-1-03...	D-STAN	LWYŻŚW	O	OCHR	DRZEW	130	1.69
2	9	010600002...	223000778	02-23-1-02...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	1.95
3	12	010600002...	223015193	02-23-1-03...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	5.81
4	13	010600002...	223020176	02-23-2-10...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	8.79
5	18	010600002...	223015293	02-23-1-07...	D-STAN	LGŚW	O	OCHR	DRZEW	130	12.0

Wczytaj jako nową warstwę

Kolumna(y) z unikalnymi wartościami id Kolumna geometrii geom Wczytaj pola

Nazwa warstwy (przedrostek) Drzewostany dębowe Ustaw filtr

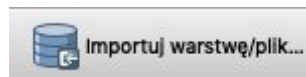
Unikaj wyboru poprzez ID obiektu Wczytaj

Anuluj

Zasilenie bazy danych z użyciem QGIS

Dodawanie danych wektorowych do bazy danych odbywa się poprzez przycisk

“Importuj warstwę / plik”

. Możliwy jest import danych już dodanych do widoku mapy QGIS, jak i z pliku na dysku.

Należy wybrać z dysku plik SpecjalneObszaryOchronyPolygon.shp, następnie uzupełnić formularz następująco:

1. w polu **Tabela** wpisać "soo",
2. zaznaczyć pole **Kodowanie** i wybrać **CP1250**,
3. zaznaczyć pole **Twórz indeks przestrzenny**,
4. kliknąć OK.

Import warstwy wektorowej

Wejście ...

Importuj tylko zaznaczone obiekty

Tabela wyjściowa

Schemat

Tabela

Opcje

Klucz główny

Kolumna geometrii

Źródłowy układ współrzędnych

Docelowy układ współrzędnych

Kodowanie

Nadpisz tabelę (jeśli istnieje)

Twórz obiekty elementarne zamiast wieloczęściowych

Zamień nazwy pól na małe litery

Twórz indeks przestrzenny

Komentarz

Ćwiczenia do samodzielnego wykonania

2c. Załaduj do bazy danych warstwę Nadleśnictwo.shp z Państwowego Rejestru Granic.

2d. Na terenie jakiego nadleśnictwa leżą dane z tabeli "wydzielenia"?

Ćwiczenie 3. Praca z klientem bazy danych - pgAdmin, psql

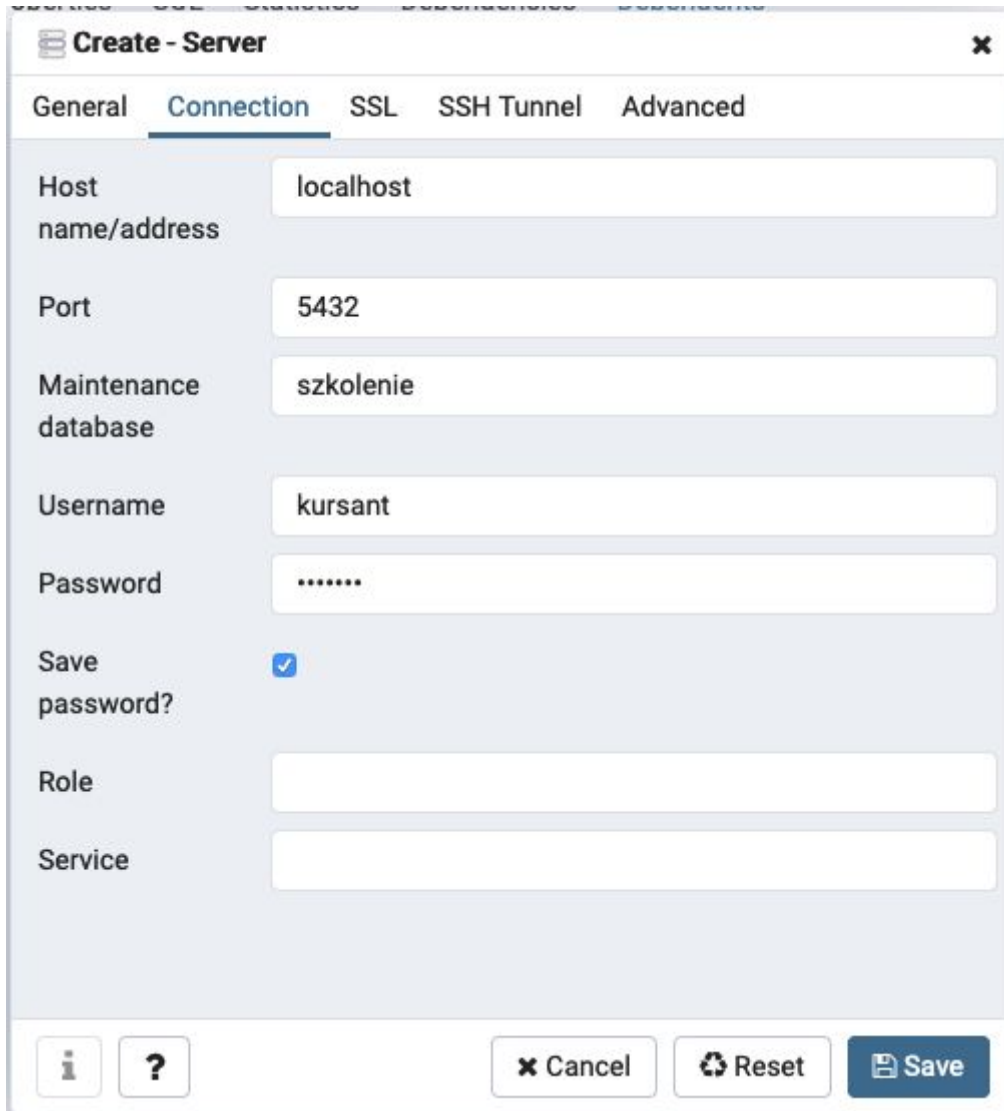
Praca z pgAdmin

pgAdmin jest programem działającym w środowisku przeglądarki i umożliwia korzystanie z zaawansowanych funkcji systemu PostgreSQL.

Uruchomienie pgAdmin odbywa się poprzez odnalezienie pozycji "pgAdmin 4" w menu Start. Zostanie uruchomiona domyślna przeglądarka.

Po instalacji pgAdmin wraz z systemem PostgreSQL jest skonfigurowane połączenie lokalne z użyciem konta superużytkownika. Należy utworzyć nowe połączenie z wykorzystaniem użytkownika "kursant".

1. Kliknąć prawym przyciskiem myszy na **Servers**.
2. Wybrać **Create**.
3. Wypełnić formularz - na zakładce **General** podać nazwę połączenia, a na zakładce **Connection** wypełnić pola:
  - a. Host: localhost,
  - b. Port: 5432,
  - c. Maintenance database: szkolenie,
  - d. Username: kursant,
  - e. Password: postgis,
  - f. Save Password: zaznaczone.

Create - Server [X]

General **Connection** SSL SSH Tunnel Advanced

Host name/address: localhost

Port: 5432

Maintenance database: szkolenie

Username: kursant

Password: .....

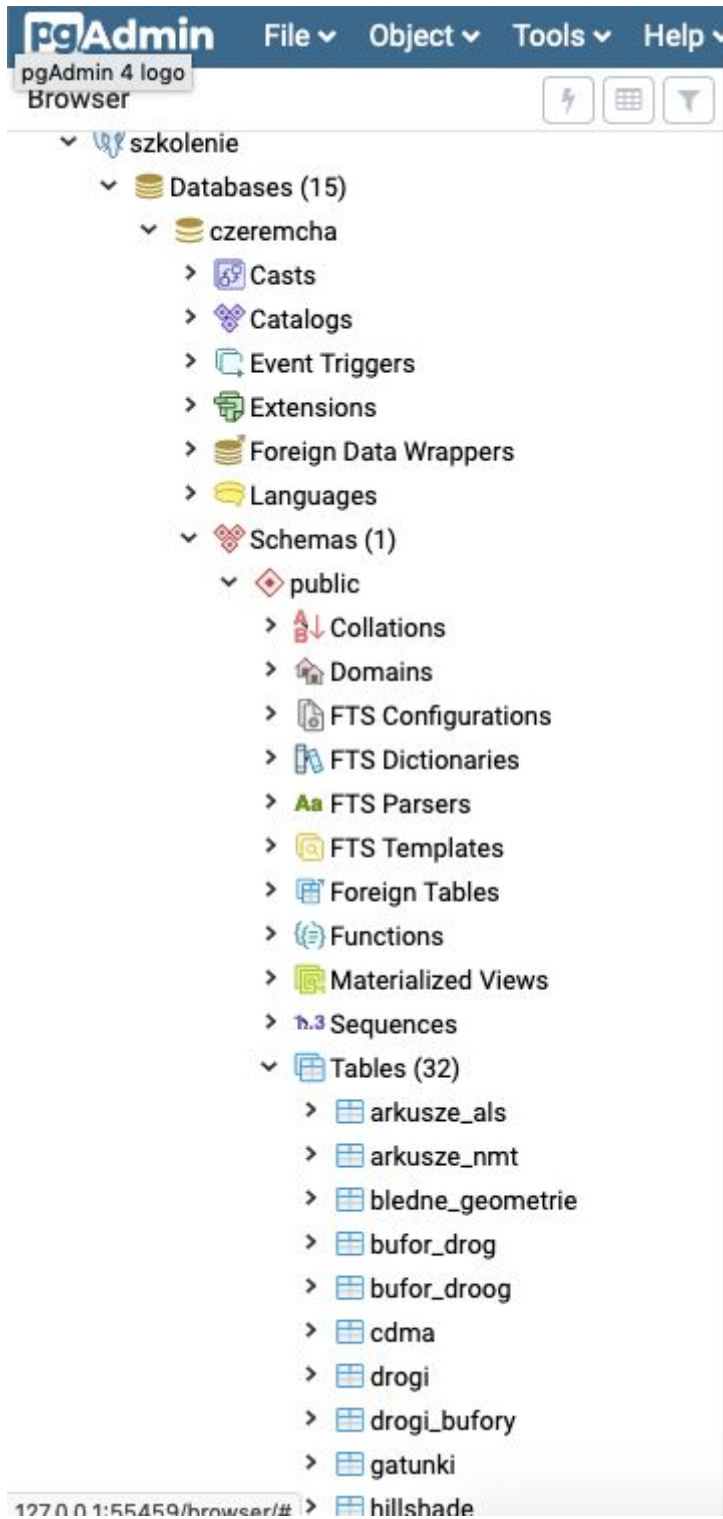
Save password?

Role: [Empty field]

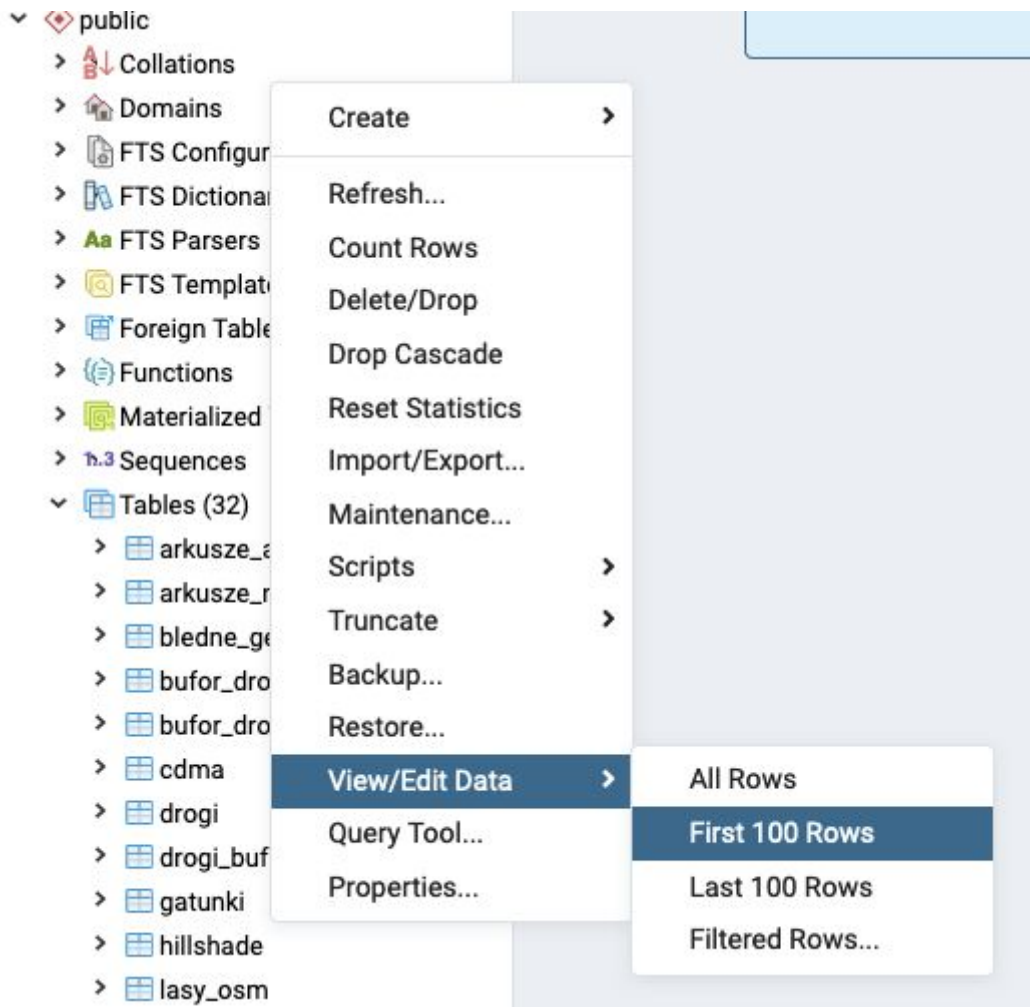
Service: [Empty field]

[i] [?] [X] Cancel [Reset] [Save]

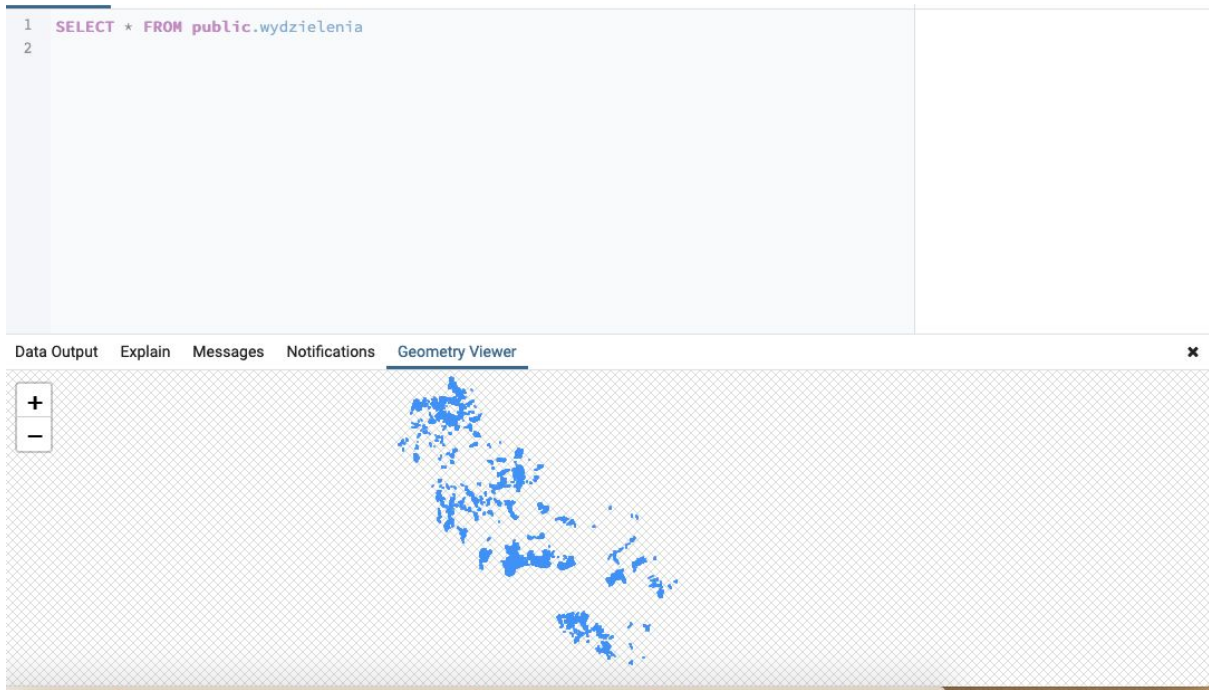
Po uzyskaniu połączenia, należy w drzewie obiektów przejść przez: **Databases, szkolenie, Schemas, public, Tables** aby uzyskać listę tabel.

Aby podejrzeć dane z tabeli, należy kliknąć prawym przyciskiem myszy na jej nazwie - np. wydzielenia - a następnie **View/Edit data** -> **All rows**.

pgAdmin umożliwia także przeglądanie danych przestrzennych, w tym celu należy zlokalizować kolumnę z geometrią i kliknąć ikonę .

Aby wykonać zapytanie SQL w pgAdmin, należy kliknąć ikonę . Zapytanie wpisuje się w pole tekstowe Query Editor i zatwierdza przyciskiem .

Query Editor Query History Scratch Pad

```
1 SELECT * FROM gatunki;
```

	id	date_from	date_to	species_cd	species_num	species_name	latin_name	shrubtree_fl	bot_species
	integer	character varying	character varying	character varying	integer	character varying	character varying	character varying	character varyi
1	15	01-01-1970	[null]	ACE.PL.LO	320106	klon pospolity ...	Acer platanoides Pal...	D	klon
2	16	01-01-1970	[null]	ACE.PL.RE	320102	klon pospolity ...	Acer platanoides Rei...	D	klon
3	17	01-01-1970	[null]	ACE.PL.SC	320101	klon pospolity ...	Acer platanoides Sc...	D	klon
4	18	01-01-1970	[null]	ACE.PS.LE	320204	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
5	19	01-01-1970	[null]	ACE.PS.PH	320203	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
6	20	01-01-1970	[null]	ACE.PS.PU	320201	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
7	21	01-01-1970	[null]	ACE.PS.SL	320205	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
8	22	01-01-1970	[null]	ACE.PS.WO	320202	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
9	23	01-01-1970	[null]	ACE.SA.LU	32070				
10	24	01-01-1970	[null]	ACF SA.PY	320702	klon srebrzst	Acer saccharinum P...	D	klon

Successfully run. Total query runtime: 183 msec. 929 rows affected.

pgAdmin pozwala na otwarcie większej ilości zakładek, poprzez kolejne kliknięcia przycisku :

 szkolenie/mech... szkolenie/mechanik@szkolenie * szkolenie/mech...

Zakładki, w których znajdują się wyniki zapytania, są oznaczone symbolem * za etykietą.

Kliknięcie na nazwie kolumny w wynikach zapytania spowoduje zaznaczenie, po którym będzie możliwe skopiowanie zawartości kolumny do schowka systemowego kombinacją klawiszy Ctrl+C:


```
SELECT adr_for AS "adres leśny", species_cd AS "gatunek główny" FROM wydzielienia Limit 10;
```

Data Output

	adres leśny character varying (25)	gatunek główny character varying (9)	
1	02-23-1-06-194 -a -00	BRZ	
2	02-23-1-04-149 -b -00	BK	
3	02-23-2-10-21 -a -00	SO	
4	02-23-2-13-188 -j -00	[null]	
5	02-23-2-14-215 -d -00	BK	
6	02-23-1-03-125 -g -00	DB	
7	02-23-1-07-84 -b -00	ŚW	
8	02-23-2-10-24 -b -00	BRZ	
9	02-23-1-02-42A -a -00	DB	
10	02-23-1-07-91 -b -00	BK	

Explain **Messages** Notifications

Successfully run. Total query runtime: 139 msec.
10 rows affected.

natomiast kliknięcie ikony spowoduje zaznaczenie całości. Wówczas możliwe będzie skopiowanie wyników w formie tekstu rozdzielonego spacjami:


```
1 SELECT adr_for AS "adres leśny", species_cd AS "gatunek główny" FROM wydzielienia Limit 10;
```

Data Output

	adres leśny character varying (25)	gatunek główny character varying (9)
1	02-23-1-06-194 -a -00	BRZ
2	02-23-1-04-149 -b -00	BK
3	02-23-2-10-21 -a -00	SO
4	02-23-2-13-188 -j -00	[null]
5	02-23-2-14-215 -d -00	BK
6	02-23-1-03-125 -g -00	DB
7	02-23-1-07-84 -b -00	ŚW
8	02-23-2-10-24 -b -00	BRZ
9	02-23-1-02-42A -a -00	DB
10	02-23-1-07-91 -b -00	BK

bez nazwy — Edytowany

"02-23-1-06-194 -a -00"	"BRZ"
"02-23-1-04-149 -b -00"	"BK"
"02-23-2-10-21 -a -00"	"SO"
"02-23-2-13-188 -j -00"	
"02-23-2-14-215 -d -00"	"BK"
"02-23-1-03-125 -g -00"	"DB"
"02-23-1-07-84 -b -00"	"ŚW"
"02-23-2-10-24 -b -00"	"BRZ"
"02-23-1-02-42A -a -00"	"DB"
"02-23-1-07-91 -b -00"	"BK"

Praca z psql

Na poniższych zrzutach przedstawiono działanie programu psql.

Przeglądanie zawartości bazy danych - komenda \dt+:

```

List of relations
Schema | Name | Type | Owner | Size | Description
-----|-----|-----|-----|-----|-----
public | bledne_geometrie | table | kursant | 40 kB |
public | cdma | table | kursant | 128 kB |
public | drogi | table | kursant | 3424 kB |
public | formula_e | table | kursant | 16 kB |
public | gatunki | table | kursant | 448 kB |
public | miejscowosci | table | kursant | 69 MB |
public | oso | table | kursant | 5944 kB |
public | pomniki_przyrody | table | kursant | 1072 kB |
public | powiaty | table | kursant | 36 MB |
public | rezerваты | table | kursant | 5200 kB |
public | siedliska | table | kursant | 48 kB |
public | soo | table | kursant | 17 MB |
public | spatial_ref_sys | table | mechanik | 4616 kB |
public | systematyka | table | kursant | 16 kB |
public | wojewodztwa | table | kursant | 7184 kB |
public | wydzielienia | table | kursant | 2424 kB |
(16 rows)

```

oraz dla porównania \dt :

List of relations

Schema	Name	Type	Owner
public	bledne_geometrie	table	kursant
public	cdma	table	kursant
public	drogi	table	kursant
public	formula_e	table	kursant
public	gatunki	table	kursant
public	miejscowosci	table	kursant
public	oso	table	kursant
public	pomniki_przyrody	table	kursant
public	powiaty	table	kursant
public	rezerваты	table	kursant
public	siedliska	table	kursant
public	soo	table	kursant
public	spatial_ref_sys	table	mechanik
public	systematyka	table	kursant
public	województwa	table	kursant
public	wydzialenia	table	kursant

(16 rows)

Wykonano zapytanie testowe "SELECT * FROM siedliska LIMIT 4;"

Wynik zapytania, postać domyślna - "Output format is aligned":

```
szkolenie=> SELECT * FROM siedliska LIMIT 4;
 id | date_from | date_to | site_type_cd | site_type_name |
 site_type_nr | site_type_grp | site_type_grp_act
-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----
  1 | 01-01-1970 |         | BB           | Bór bagienny   |
14 |           |         | BB           |                 |
  2 | 01-01-1970 |         | BG           | Bór górski     |
17 |           |         | BG           |                 |
  3 | 01-01-1970 |         | BGW          | Bór górski wilgotny |
72 |           |         | BG           |                 |
  4 | 01-01-1970 |         | BMB          | Bór mieszany bagienny |
24 |           |         | BMB          |                 |
(4 rows)
```

Wynik zapytania - postać bez justowania - po wykonaniu komendy la "Output format is unaligned":

```
szkolenie=> SELECT * FROM siedliska LIMIT 4;
id|date_from|date_to|site_type_cd|site_type_name|site_type_nr|site_type_grp|site_type_grp_act
1|01-01-1970||BB|Bór bagienny|14|5|BB
2|01-01-1970||BG|Bór górski|17|4|BG
3|01-01-1970||BGW|Bór górski wilgotny|72|4|BG
4|01-01-1970||BMB|Bór mieszany bagienny|24|3|BMB
(4 rows)
```

Wynik zapytania w układzie pionowym - \x:

```
szkolenie=> SELECT * FROM siedliska LIMIT 4;
id|1
date_from|01-01-1970
date_to|
site_type_cd|BB
site_type_name|Bór bagienny
site_type_nr|14
site_type_grp|5
site_type_grp_act|BB

id|2
date_from|01-01-1970
date_to|
site_type_cd|BG
site_type_name|Bór górski
site_type_nr|17
site_type_grp|4
site_type_grp_act|BG

id|3
date_from|01-01-1970
date_to|
site_type_cd|BGW
site_type_name|Bór górski wilgotny
site_type_nr|72
site_type_grp|4
site_type_grp_act|BG

id|4
date_from|01-01-1970
date_to|
site_type_cd|BMB
site_type_name|Bór mieszany bagienny
site_type_nr|24
site_type_grp|3
site_type_grp_act|BMB
```

Ćwiczenie 4. Typy danych, konwersja typów

4a. Połącz opisy typów ich nazwami.

1.VARCHAR	a) Liczba dziesiętna, zmiennoprzecinkowa
2.DATE	b) Liczba całkowita
3.TEXT	c) Data i czas
4.TIMESTAMP	d) Tylko data
5.INTEGER	e) Tekst zmiennej długości z możliwością ograniczenia
6.FLOAT	f) Tekst dowolnej długości

4b. Jakie typy danych dobierzesz do podanych zastosowań?

1.VARCHAR	a) Powierzchnia ewidencyjna, 4 miejsca po przecinku.
2.DATE	b) Data wydania decyzji.
3.TEXT	c) Stężenie PM10
4.NUMERIC	d) Gatunek drzewa.
5.INTEGER	e) Treść decyzji z uzasadnieniem.
6.FLOAT	f) Wiek drzewostanu

Ćwiczenie 5. Wybieranie danych, instrukcja SELECT i filtrowanie wyników

5a. Uzupełnij zapytania.

Oczekiwany wynik: zwrócenie wszystkich kolumn i wierszy z tabeli wydzielenia.

```
SELECT * _____ wydzielenia;
```

Oczekiwany wynik: zwrócenie adresu leśnego i powierzchni z tabeli wydzielenia:

```
SELECT _____, _____ _____ wydzielenia;
```

Oczekiwany wynik: zwrócenie adresu leśnego i powierzchni z tabeli wydzielenia, gdzie gatunek główny to dąb (DB):

```
SELECT _____, _____ _____ wydzielenia WHERE _____ = _____;
```

5b. Przekreśl błędne zapytania.

```
SELECT ALL FROM wydzielenia WHERE site_type IS EQUAL TO 'LMW';
```

```
SELECT * FROM wydzielenia WHERE site_type = 'LMW';
```

```
SELECT "adr_for", "site_type" FROM wydzielenia WHERE species_cd = 'BK';
```

```
SELECT latin_name FROM gatunki WHERE species_name IS LIKE 'Brzoza*';
```

```
SELECT * FROM gatunki WHERE latin_name LIKE '%vulgaris';
```

```
SELECT 'site_type_cd', 'site_type_name' FROM siedliska WHERE 'site_type_grp' = "BG";
```

Ćwiczenie 6. Funkcje skalarne i agregujące, sortowanie i limitowanie

6a. Znajdź największy i najmniejszy wiek drzewostanu (spec_age) w tabeli wydzielenia, wykorzystując:

1.Sortowanie i limitowanie

2.Funkcje agregujące

6b. Które funkcje należą do funkcji agregujących? Zakreśl pasujące.

RADIANS   DEGREES   AVG   TRIM   SPLIT_PART   NOW
SUM   FLOOR   MIN   CEIL   MAX   LOWER   UPPER

Ćwiczenie 7. Grupowanie, operacje na zbiorach, złączenia

7a. Oblicz średni wiek (spec_age) wśród siedliskowych typów lasu (site_type) w tabeli wydzielenia.

7b. Oblicz liczbę gatunków w każdej grupie wartości (worth_grp), z podziałem na drzewa i krzewy (shrubtree_fl).

7c. Sprawdź, jakie gatunki główne (`species_cd`) występują w tabeli wydzielenia zarówno na siedliskach borowych (`site_type` zaczyna się od B) jak i lasowych (`site_type` zaczyna się od L).

7d. Dołącz nazwę łacińską - `latin_name` z tabeli gatunki, do gatunku głównego (`species_cd`) każdego wydzielenia.

Ćwiczenie 8. Podzapytania i operatory ALL, ANY, IN, DISTINCT

8a. Wybierz wszystkie dane z tabeli gatunki, dla których `species_cd` należy do zbioru gatunków głównych występujących na siedliskach borowych (`site_type` zaczyna się na B) z tabeli wydzielenia.

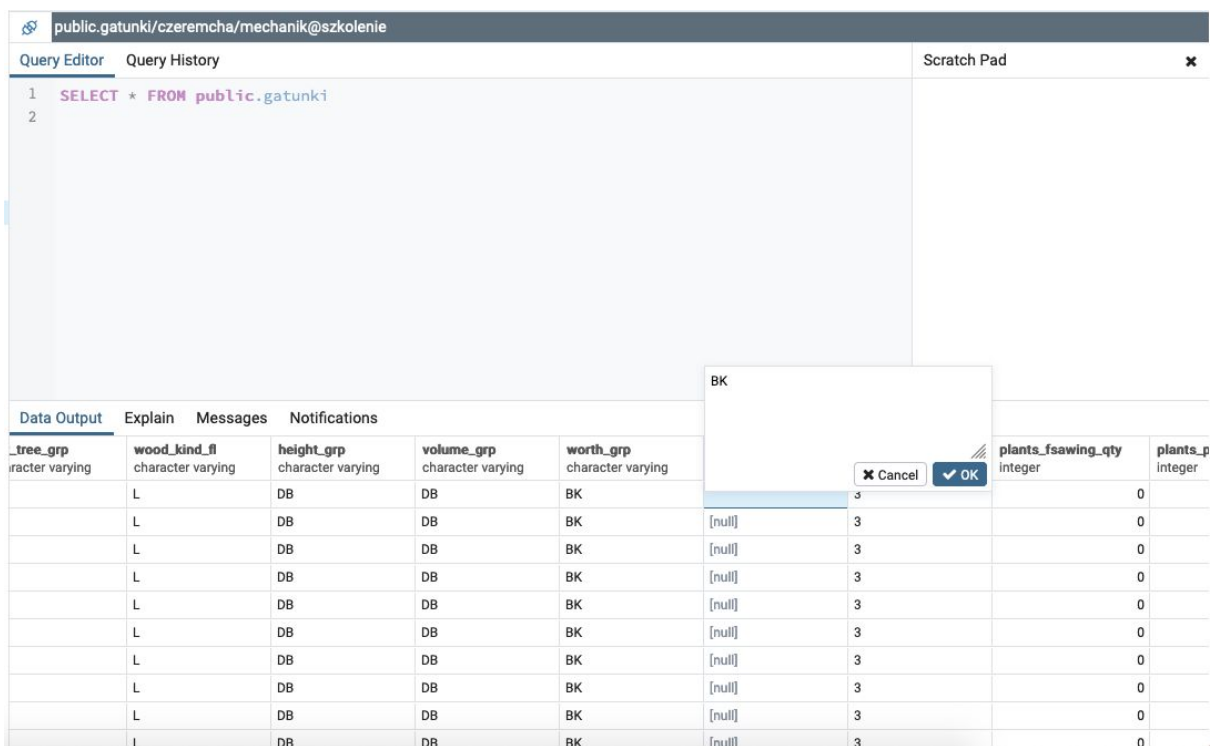
8b. Wybierz wszystkie dane z tabeli gatunki dla siedlisk, dla których grupa (`site_type_grp`) to 1,2 lub 4.

8c. Wybierz listę gatunków (`species_cd`) z tabeli wydzielenia, tak aby nie zawierała ona powtórzeń.

Ćwiczenie 9. Modyfikacja, usuwanie i wstawianie danych do tabel i widoków.

Edycja danych w pgAdmin

Modyfikacja istniejących danych odbywa się przez dwukrotne kliknięcie w komórkę wiersza, który chcemy edytować:

tree_grp	wood_kind_fl	height_grp	volume_grp	worth_grp	plants_fsawing_qty	plants_p
character varying	character varying	character varying	character varying	character varying	integer	integer
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0
L	DB	DB	BK	[null]	3	0

następnie należy zatwierdzić przez kliknięcie "OK".

Usunięcie wiersza następuje przez jego zaznaczenie oraz kliknięcie ikony . W widoku tabeli wiersz zostanie przekreślony:

3	17-01-01-1970	[null]	ACE.PL-SC	320101 - klon pospolity	Acer platanoides Sc...	D	klon

Dodanie nowego wiersza odbywa się przez wypełnienie pustego "wirtualnego wiersza" znajdującego się na końcu tabeli:

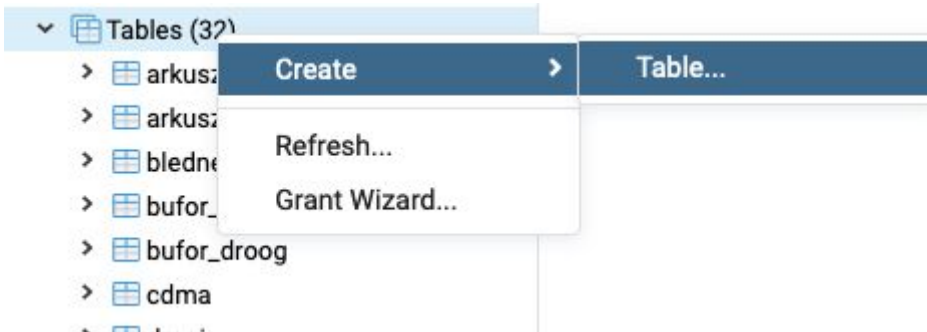

	Data Output	Explain	Messages	Notifications				
	id [PK] integer	date_from character varying	date_to character varying	species_cd character varying	species_num integer	species_name character varying	latin_name character varying	shrubtree character
912	12	01-01-1970	[null]	ACE.PL.FB	320103	klon pospolity	Acer platanoides Fa...	D
913	13	01-01-1970	[null]	ACE.PL.FB	320103	klon pospolity	Acer platanoides Fa...	D
914	14	01-01-1970	[null]	ACE.PL.GL	320105	klon pospolity	Acer platanoides Glo...	D
915	914	01-01-1970	[null]	SZU.ROG	2006200	szurpek Rogera	Orthotrichum rogeri ...	K
916	915	01-01-1970	[null]	TOC.KAR	2002400	tocja karpacka	Tozzia carpatica ...	K
917	916	01-01-1970	[null]	TOJ.MOR	2002500	tojad morawski	Aconitum firmum ss...	K
918	917	01-01-1970	[null]	TRG.ZWI	2003400	traganek zwistokwia...	Astragalus pendulif...	K
919	918	01-01-1970	[null]	TRZ.CRN	2004100	turzyca czarna	Carex parviflora Hos...	K
920	919	01-01-1970	[null]	TRZ.PAT	2004000	turzyca patagońska	Carex magellanica L...	K
921	920	01-01-1970	[null]	WB.LAP	2007700	wierzba lapońska	Salix lapponum ...	K
922	921	01-01-1970	[null]	WDZ.ZIE	2004600	widłoząb zielony	Dicranum viride ...	K
923	922	01-01-1970	[null]	WRZ.POL	2002600	warzucha polska	Cochlearia polonica ...	K
924	923	01-01-1970	[null]	WRZ.TAT	2002700	warzucha tatrańska	Cochlearia tatrae ...	K
925	924	01-01-1970	[null]	WŁO.CIE	2008400	włosocień cienisty	Trichomanes specio...	K
926	925	01-01-1970	[null]	CHI		okcica serpentyn...	Asplenium adulterin...	K
927	926	01-01-1970	[null]			stlik maleński	Euphrasia minima ...	K
928	927	01-01-1970	[null]			łowiec czerwony	Echium russicum ...	K
929	928	[null]	[null]			temcha amerykańs...	Prunus serotina ...	D

Ćwiczenie 10. Tworzenie nowych tabel.

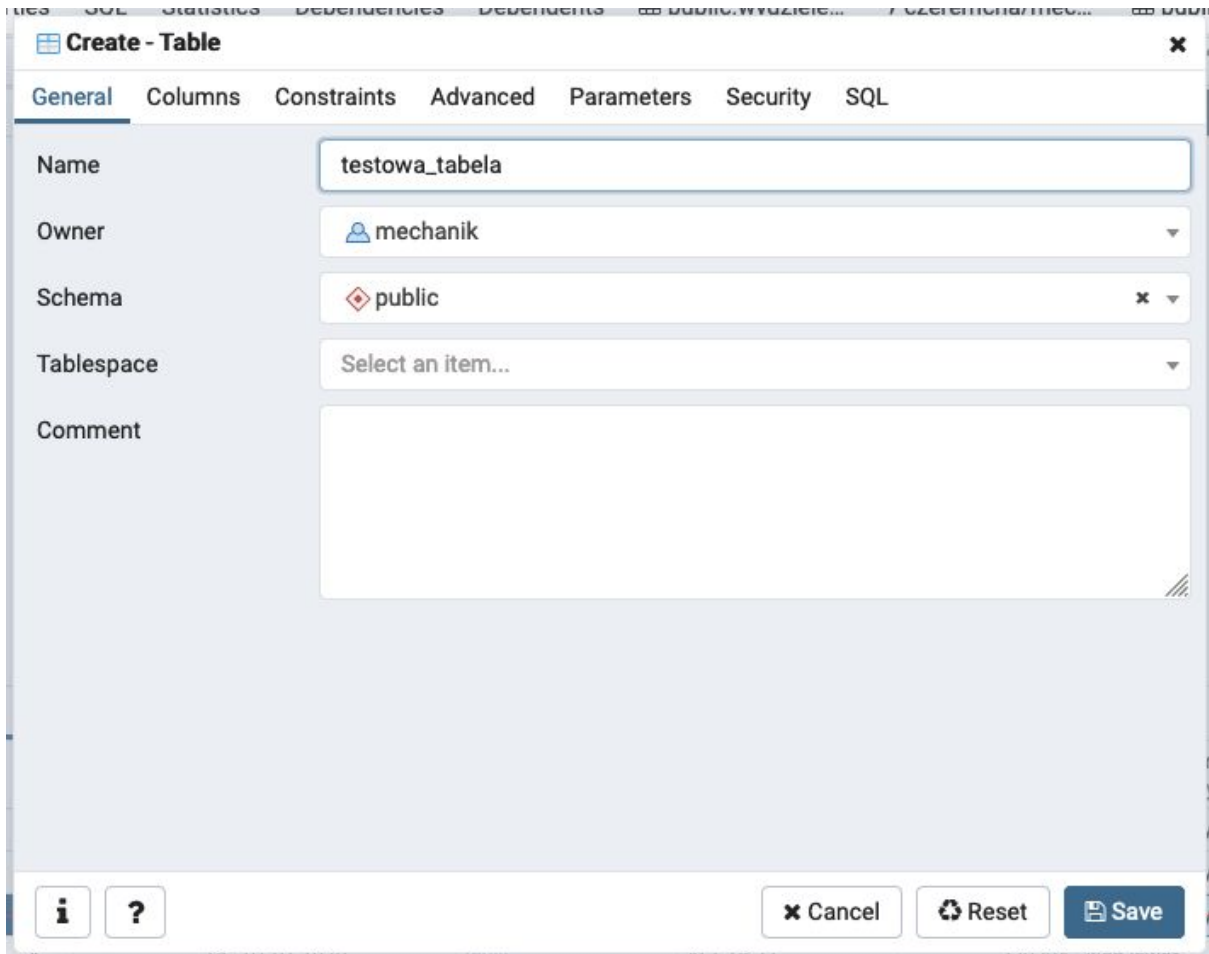
Tworzenie tabeli w pgAdmin

Aby utworzyć tabelę, należy kliknąć prawym klawiszem myszy na **Tables - Create - Table**.

na zakładce **General** należy podać nazwę tabeli, natomiast na zakładce **Columns** definicje kolumn.

Aby utworzyć automatycznie uzupełniany klucz główny, należy wybrać typ danych **"serial"**.

Create - Table

General Columns Constraints Advanced Parameters Security SQL

Name: testowa_tabela

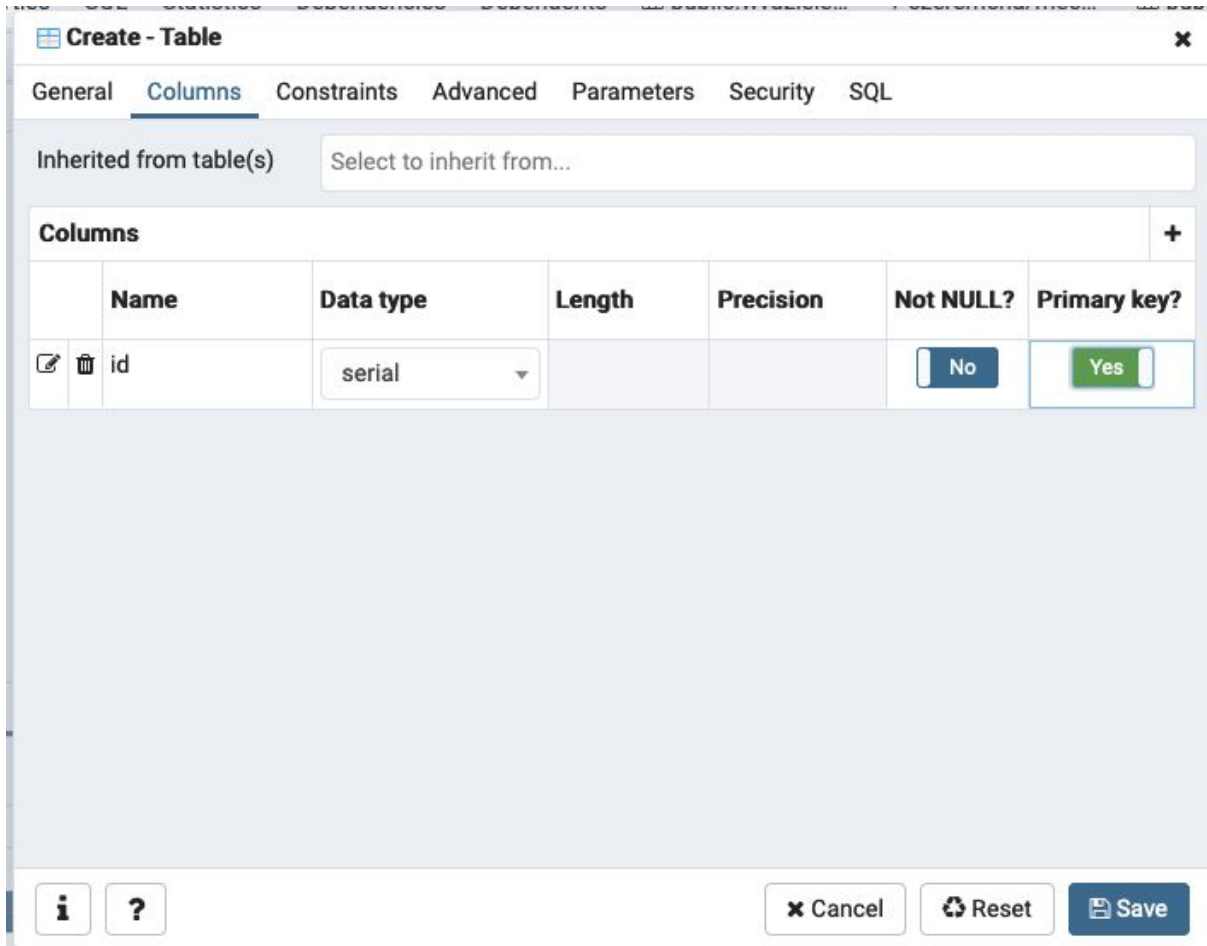
Owner: mechanik

Schema: public

Tablespace: Select an item...

Comment:

i ? Cancel Reset Save

Tworzenie tabeli w QGIS

Aby utworzyć tabelę w QGIS, należy skorzystać z **DB Managera (Zarządzanie bazami danych)**. Wybieramy z menu **Tabela - Utwórz tabelę**.

QGIS dysponuje skróconą listą typów danych w stosunku do pgAdmin. Pierwsza dodana kolumna dostaje automatycznie typ **serial**.

Twórz tabelę

Schemat public

Nazwa testowa_tabela_qgis

	Name	Type	Nu
1	new_field	serial	

Dodaj pole

Usuń pole

Wyżej

Niżej

Klucz główny new_field

Twórz pole geometrii POINT

Nazwa geom

Wymiary 2

Układ współrzędnych (SRID) 0

Twórz indeks przestrzenny

Utwórz Close

Ćwiczenie 11. Ocena poprawności geometrii, metody naprawy niepoprawnych obiektów.

11a. Sprawdź poprawność formalną geometrii w tabeli "rezerwy". Jeśli zostanie napotkany obiekt, pozyskaj informację o przyczynie błędu.

11b. Napraw geometrię niepoprawnych obiektów w tabeli "rezerwy" dwiema metodami.

Ćwiczenie 12. Układy współrzędnych w bazie danych.

12a. Odczytaj, jakie układy współrzędnych mają geometrie w tabeli "soo".

12b. Wykonaj zapytanie, które zwróci atrybuty: id, nazwa, gatunek oraz geometrie dla tabeli pomniki_przyrody w WGS84. Zwizualizuj wynik w programie pgAdmin.